

Criminaliteit op bedrijventerreinen kán naar nul

Boef moet ergens anders aan de slag

Jan-Willem Wesselink

De schade die ondernemers op bedrijventerreinen lijden door inbraken, overvallen en brandstichting is enorm. Terwijl door slimme samenwerking én inzet van moderne techniek het aantal incidenten vrijwel naar nul kan. De regio's IJsselland en Oost-Brabant wonnen er een 'Safety & Security Amsterdam Award' mee, andere regio's volgen het voorbeeld. 'Maar pas op voor kortetermijneffecten, ondernemers moeten erbij betrokken blijven', vindt Peter van den Ende van Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing.

Jaarlijks leiden Nederlandse ondernemers miljarden euro's schade door inbraken. Alleen al de aangiftes uit de detailhandel leveren een schadepost op van 600 miljoen euro per jaar. Volgens Ronald Memelink, hoofdinspecteur bij korps IJsselland is dat echt het topje van de ijsberg, er wordt volgens hem relatief weinig aangifte van inbraak gedaan. 'Het moet om miljarden euro's per jaar gaan. Kijk maar naar de schade als gevolg van brandstichting, waar vaak een inbraak aan vooraf gaat. Van

alle bedrijven die daarmee te maken krijgen, gaat de helft failliet. Die impact is dus enorm.'

De genoemde cijfers gelden voor alle bedrijven in heel Nederland, dus niet alleen voor bedrijventerreinen. Wat de exacte schade is voor bedrijven op bedrijventerreinen is lastig te bepalen, maar dat het probleem groot is, staat vast. Daarom is het niet zo vreemd dat ondernemers juist op dit onderwerp elkaar wél weten te vinden. Parkmanagement is nu al vaak synoniem voor gemeenschappelijke beveiliging, en door de alarmverificatie-eis (zie kader), wordt de druk om samen te werken alleen maar groter. Samen met elkaar, maar ook met de politie. En dus is Ronald Memelink niet alleen hoofdinspecteur bij korps IJsselland maar ook directeur van Stichting Veiligheidszorg IJsselland. En is zijn collega Peter van den Ende bij de politie in Zuidoost-Brabant niet alleen commissaris, maar ook directeur van het RPC Oost Brabant (ook wel CrimiNee genoemd). Beide heren namen in mei de 'Safety & Security Amsterdam Award' in ontvangst voor het door hen ontwikkelde concept

Quickscan

Criminaliteit op bedrijventerreinen kan drastisch verminderen door moderne cameratechnieken die direct inspelen op het gedrag van de moderne crimineel. Maar om het echt te laten slagen is samenwerking tussen ondernemers en politie essentieel. In het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing komt het allemaal samen.

Regionale Toezicht Ruimte omdat het volgens de jury gaat om een uniek en compleet concept.

Techniek én mens

Volgens Van den Ende combineert het concept slimme techniek met menselijk gedrag. Om met de slimme techniek te beginnen, in zowel IJsselland als Oost-Brabant wordt gewerkt met de meest moderne cameratechnieken (zie kader), de schermen in de toezichtruimtes staan altijd aan en als er een detectie is, volgt er een alarm en dan kunnen de beelden live worden gevolgd. Rob Soort d'Ancona van KPN, die de meldkamer in Zwolle (regio IJsselland) heeft ingericht, ziet dat de tijd er letterlijk rijp voor is. 'Er komen op dit moment een aantal technische ontwikkelingen samen op het gebied van cameraregistratie, datatransport en mobile devices. Bovendien zie je dat mensen de mogelijkheden gaan doorzien en dat laatste is overigens net zo belangrijk als de techniek.'

Maar belangrijker nog dan de techniek vindt Van den Ende het feit dat het concept een echt antwoord is op het gedrag

van de moderne crimineel. 'Criminaliteit anno 2007 gaat veel sneller dan de meeste mensen denken. Het is, meer dan ooit, een kwestie van voorkomen geworden. Wij proberen al het verdachte gedrag op een bedrijventerrein er uit te filteren. Niet alleen door verdachte personen toe te spreken via het luidsprekersysteem, maar bijvoorbeeld ook door nummerbordverificatie. Stel dat een auto gestolen blijkt te zijn, dan gaat bij ons direct een belletje rinkelen. Het gaat kortom om slimme analyses van wat je ziet.'

Een volgende stap is de samenwerking tussen ondernemers en politie. De Kamer van Koophandel Oost-Brabant en de politie hebben samen het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing (RPC) Oost-Brabant opgericht, een PPS avant la lettre, waar Van den Ende, zoals gezegd directeur van is. Volgens hem is de tijd voorbij dat criminaliteit exclusief een probleem is van de politie. Binnen het RPC werkt de politie nauwgezet samen met de private beveiligingspartijen, maar ook met verschillende parkmanagementorganisaties, stichtingen collectieve beveiliging, verenigingen van ondernemers,

1 april 2008: politie rukt alleen uit bij geverifieerde melding

Dat de politie genoeg heeft van valse aangiften is goed te begrijpen. Van de 60.000 meldingen van een overval of inbraak die in een gemiddeld jaar bij de politiemeldkamers binnenkwamen, bleek 94% vals. Er van uitgaande dat iedere valse melding ongeveer een half uur kost, zijn omgerekend 46 politiemensen full-time bezig met valse meldingen. Oftewel bijna 0,1% van alle Nederlandse agenten. Wat weer neer komt op een schadepost van zo'n 2,5 miljoen euro.

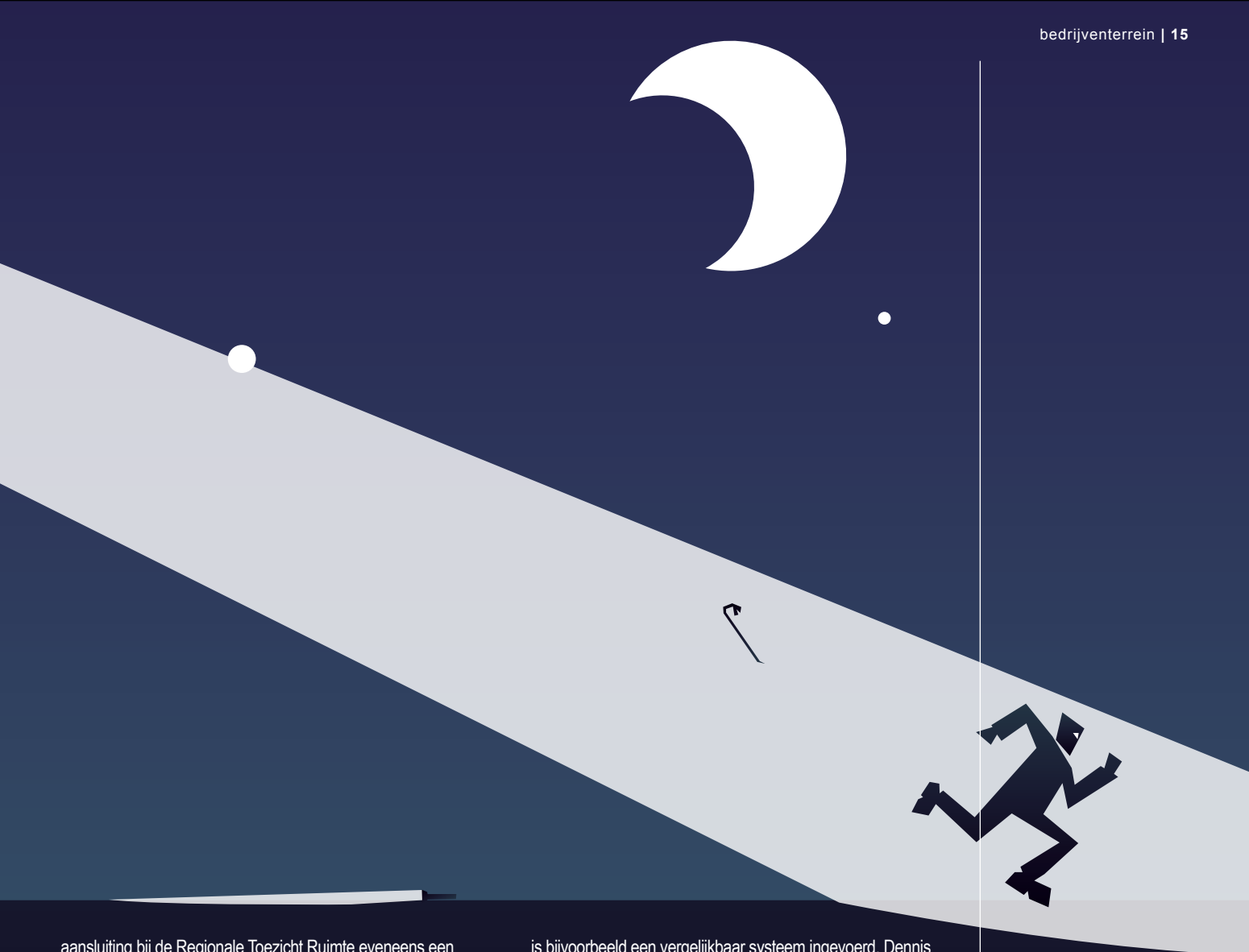
En het is, zo vertelt Ronald Memelink, hoofdinspecteur bij korps IJsselland, ook nog eens erg demotiverend als agenten er op voorhand al met 94% zekerheid vanuit kunnen gaan dat er geen boef te vinden is als ze uitrukken voor een overval of diefstal. 'Het stompt af.' Het is daarom niet vreemd dat de politie maatregelen heeft getroffen. Vanaf april 2008 rukt de politie niet meer uit als een melding niet geverifieerd is. Simpel gezegd, de melding moet op de een of andere manier gedubbelcheckt zijn. Of door personen, of door camera's of door een dubbel alarmsysteem. Om alvast te wennen geeft de politie sinds 1 april dit jaar al de hoogste prioriteit aan geverifieerde meldingen. Memelink hoopt dat zo binnen een aantal jaren de cijfers zijn omgekeerd en dus slechts 6% van de meldingen vals is. 'En de eerste resultaten zijn hoopgevend.'

particuliere beveiligers, gemeenten, politie, brandweer, GGD, milieudiensten enzovoort. Zo kunnen verschillende problemen tegelijk worden aangepakt op verschillende terreinen in de hele regio.

Verzekeringsmantel voor ondernemers

Uiteindelijk komt het er natuurlijk op neer dat er voldoende ondernemers moeten zijn die geloven in deze aanpak en er aan willen meebetalen. De slimme cameratechniek maakt het mogelijk om freeriders ook daadwerkelijk uit te sluiten van camerasurveillance, maar door de preventieve werking van de RPC-aanpak is freeriden wel degelijk lucratief. Van den Ende is dan ook een overtuigd voorstander van business improvement districts, maar heeft bij gebrek aan BID's een andere oplossing gevonden. Ondernemers die deelnemen aan het RPC krijgen 15 procent korting van hun schadeverzekeraar en maximaal 8 procent restitutie als blijkt dat het aantal inbraken lager ligt dan de verzekeraar van te voren had ingeschat.

Een leuke korting, maar ook een blijvende prikkel? Ja, stelt Van den Ende: 'De verzekeringsmantel is zo ontworpen dat ondernemers de korting alleen krijgen als ze onder andere beschikken over een Keurmerk Veilig Ondernemen. En dat vereist een tweejaarlijkse hercertificatie. Ik ben niet uit op kortetermijn-succes. Ik wil dat het hier blijvend veiliger wordt en dat vereist dat ondernemers erbij betrokken blijven. Daarom is een

aansluiting bij de Regionale Toezicht Ruimte eveneens een verplichting om voor de korting in aanmerking te komen.'

Daarbij wil hij ook zelf scherp blijven. 'Alle observaties worden gerapporteerd. Stel dat daaruit blijkt dat het gedrag van criminelen verandert, dan kunnen we daar direct op reageren. De kern van het hele concept is dat we van reactief proactief zijn geworden.' Vooral nog blijkt de enige verandering in het gedrag van criminelen te zijn dat ze wegblijven. Zowel in de regio IJsselland, waar een soortgelijke werkwijze al enkele jaren bestaat, als in Oost-Brabant, is het aantal inbraken op beveiligde terreinen extreem gedaald. Van den Ende: 'Wij draaien bijvoorbeeld nu tien maanden op een terrein waar in die tijd slechts vier keer is ingebroken. Daarvoor was in dezelfde periode 64 maal ingebroken.' Natuurlijk weet hij ook dat criminelen nu elders hun slag slaan, maar dat kan hem niet veel deren. Dan moeten die terreinen ook maar mee doen. En wat als iedereen mee doet? Is hij niet bang dat de boeven terugkomen als het nieuwe eraf is, zoals dat eerder bij vaste surveillance ook gebeurde? 'Juist om die reden monitoren wij constant wat er gebeurt. Zo kunnen we er snel op inspringen.'

100 camera's in Heerlen

Goed voorbeeld doet volgen en dus kijken andere regio's goed naar wat er gebeurt in Brabant en IJsselland. In Heerlen

is bijvoorbeeld een vergelijkbaar systeem ingevoerd. Dennis Kierkels, projectmanager bij Industriebank LIOF en ook werkzaam bij Bedrijventerreinmanagement Parkstad Limburg ziet de verschillen vooral in de details. 'In Heerlen is sterk ingezet op slimme camera's die virtuele lijnen kunnen plaatsen op de grens van het openbare en het private gebied. Deze virtuele lijnen worden alleen bij deelnemende ondernemers geplaatst op momenten dat de ondernemer dat zelf wil. Indien iemand zo'n lijn doorbreekt kijkt de meldkamer 'live' mee en kan die direct actie ondernemen. Op die manier hebben we in redelijk korte termijn voldoende ondernemers gevonden om het project financieel mogelijk te maken. In de loop van het jaar worden er bijna 100 opgehangen op in totaal zeven Heerlense terreinen, in totaal zo'n 300 hectare. Maar wij hebben natuurlijk heel goed gekeken naar Brabant en zij naar ons. Zo leren we van elkaar.' Kierkels is helder waarom hij investeert in dit project. 'De kracht zit er voor mij in dat er direct gereageerd wordt op een melding. Door de verdachte persoon via het luidsprekersysteem aan te spreken, door er surveillanceauto's op af te sturen of indien nodig de politie. Binnen 15 seconden nadat iets verdachts is gezien, is het systeem in actie en gaan we hem weggagen nog vóórdat hij echt zijn slag geslagen heeft. De Nederlandse boef moet weten dat hij de komende jaren hier niet moet zijn.'

Hoe werkt het?

- >> Een terrein wordt 24 uur per dag bewaakt met intelligente camera's vanuit een centrale meldkamer.
- >> De software achter de camera's detecteert afwijkend gedrag. Dat is mede afhankelijk van het moment en de locatie, maar denk aan:
 - iemand die over een hek klimt
 - een auto die op een onlogische plaats rijdt
- >> Indien nodig kan direct actie worden ondernomen.
 - a) Bij een verdachte auto kan via het kenteken worden nagevolgd of hij gestolen is.
 - b) Verdachte personen kunnen via luidsprekers worden toegesproken.
 - In beide gevallen kan een surveillance-auto van het particuliere beveiligingsbedrijf op pad worden gestuurd.
 - Ook kan de meldkamer een geverifieerd alarm afgeven aan de politie. Deze behandelt dit als een 1-1-2-melding en gaat er direct heen.
- >> Het uiteindelijke doel is om ongewenste situaties te voorkomen.
- >> De meldkamer houdt constant bij wat er gebeurt en trekt daaruit conclusies voor de langere termijn. Zo kunnen nieuwe trends op het gebied van criminaliteit in de kiem worden gesmoord.

FACTS & FIGURES

Inbraken en overvallen in Nederland

- >> 60.000 meldingen per jaar
- >> 94% daarvan was vals
- >> kosten voor politie: ong. 2,5 miljoen euro (arbeidskosten)

cijfers gelden voor heel Nederland, niet alleen voor bedrijventerreinen

Stichting Veiligheidszorg IJsselland

- >> Sinds 1998 uitvoerend orgaan van het Regionaal platform criminaliteitsbeheersing IJsselland
- >> Werkgebied: politieregio IJsselland, Overijssel.
- >> Partners:
 - Ondernemers, georganiseerd in een ondernemersvereniging
 - Gemeente
 - Politie
 - Brandweer
 - Brancheorganisaties, zoals MKB en KvK
 - Beveiligingsorganisatie, bij collectieve beveiliging
- >> Meer info: www.veiligheidszorg.nl

Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Oost-Brabant

- >> Sinds 2004
- >> Werkgebied: regio Oost-Brabant
- >> Partners in PPS-verband: politie en KvK
- >> Andere partners:
 - private beveiligingspartijen
 - parkmanagementorganisaties
 - stichtingen collectieve beveiliging
 - verenigingen van ondernemers
 - particuliere beveiligers
 - gemeenten
 - brandweer
 - GGD
 - milieudiensten
 - MKB en HBD
 - het CCV
- >> Meer info: www.criminee.nl

Bedrijventerreinmanagement Parkstad Limburg – project IICC (Incidentgestuurd Intelligent Collectief Cameratoezicht)

- >> Sinds 2004
- >> Werkgebied: Heerlen
- >> Partners:
 - Bedrijventerreinmanagement Parkstad Limburg (BTM)
 - Industriebank LIOF
 - Maecon Advies Groep (Parkconsult BV)
 - LWV (Parkmanagement BV)
 - Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Zuid-Limburg
 - Politie
 - Ondernemersverenigingen
 - Gemeente Heerlen
- >> Meer info: www.btm-parkstadlimburg.nl